EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 9.11.2005
KOM(2005) 558 lõplik

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega sätestatakse Serbia ja Montenegro, kaasa arvatud Kosovo, nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu 10. juuni 1999. aasta resolutsioonis 1244, Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused

(esitanud komisjon)

{SEC (2005) 1423}
{SEC (2005) 1428}

SELETUSKIRI

19. ja 20. juunil 2003 Thessalonikis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu kinnitas korduvalt oma kindlat otsust toetada täiel määral ja tõhusalt Lääne-Balkani riikide Euroopaga ühinemise väljavaateid. Ülemkogu kiitis heaks nõukogu 16. juuni 1999. aasta järeldused Lääne-Balkani riikide kohta, sealhulgas lisa „Thessaloniki arengukava Lääne-Balkani piirkonna jaoks: liikudes Euroopa integratsiooni poole", milles võeti kasutusele Euroopa partnerlus kui vahend Lääne-Balkani riikide Euroopa-suunaliste tulevikuväljavaadete elluviimiseks.

2004. aasta algul esitas Komisjon oma esimese partnerluse Serbia ja Montenegroga, kaasa arvatud Kosovo, nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu 10. juuni 1999. aasta resolutsioonis 1244. Nõukogu võttis selle vastu 14. juunil 2004. Komisjon peab asjakohaseks ajakohastada kõnealust esimest partnerlust Serbia ja Montenegro 2005. aasta arenguaruande järelduste põhjal.

Uuendatud Euroopa partnerlus põhineb nõukogu 22. märtsi 2004. aasta määrusel (EÜ) nr 533/2004. Selles loetletakse lühikese ja keskmise tähtajaga prioriteedid edasiseks lõimumiseks Euroopa Liiduga. Euroopa partnerluse raames peaksid Serbia ja Montenegro pädevad ametiasutused valmistama ette prioriteetide täitmise kava koos ajakava ja konkreetsete meetmetega, mida Serbia ja Montenegro kavatseb sel eemärgil võtta. Kuna Kosovo on hetkel ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonist 1244 tulenevalt rahvusvahelise ajutise valitsuse halduse all, tuleb Kosovo ÜRO ajutise valitsuse alluvuses töötada välja eraldi kava tegelemaks Kosovot puudutavate prioriteetidega. Komisjon jälgib prioriteetide elluviimist regulaarselt arenguaruannete põhjal ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames loodud struktuuride abil.

Ühenduse finantsabi kavandamisel tuleks lähtuda Euroopa partnerluse prioriteetidest ning sellise abi eraldamine jätkub asjaomaste finantsvahendite raames, eelkõige vastavalt nõukogu 5. detsembri 2000. aasta määrusele (EÜ) nr 2666/2000 (CARDS).

Kavandatud nõukogu otsusel finantsmõju ei ole. Eelnevat silmas pidades teeb komisjon nõukogule ettepaneku võtta vastu lisatud nõukogu otsuse eelnõu.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega sätestatakse Serbia ja Montenegro, kaasa arvatud Kosovo nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu 10. juuni 1999. aasta resolutsioonis 1244, Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ) nr 533/2004 Euroopa partnerluste loomise kohta stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames ning eriti selle artiklit 2,[1]

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Ülemkogu kiitis heaks Euroopa partnerluste kui vahendi kasutuselevõtu Lääne-Balkani riikide Euroopa-suunaliste tulevikuväljavaadete elluviimiseks stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames.

(2) Määruse (EÜ) nr 533/2004 artiklis 2 sätestatakse, et nõukogu peab kvalifitseeritud häälteenamusega komisjoni ettepaneku põhjal otsustama Euroopa partnerlustes sisalduvad põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ning samuti nende hilisemad kohandused.

(3) Samuti on nõukogu määruses (EÜ) nr 533/2004 sätestatud, et Euroopa partnerluste edasine rakendamine tagatakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames loodud mehhanismide ning komisjoni arenguaruannete abil.

(4) On asjakohane ajakohastada esimest Euroopa partnerlust uuendatud prioriteetide määratlemiseks edasises töös vastavalt Serbia ja Montenegro ning Kosovo, nagu see on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu 10. juuni 1999. aasta resolutsioonis 1244 (edaspidi „Kosovo (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 1244)“), ettevalmistusi käsitleva 2005. aasta arenguaruannete järeldustele, et tegutseda, edasise Euroopa Liiduga lõimumise nimel.

(5) Euroopa Liitu edasise lõimumise ettevalmistamiseks peaksid Serbia ja Montenegro pädevad ametiasutused valmistama ette kõnealuse Euroopa partnerluse prioriteetidega seonduva tegevuskava koos ajakava ja konkreetsete meetmetega. Kuna Kosovo on hetkel ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonist 1244 tulenevalt rahvusvahelise ajutise valitsuse halduse all, tuleb Kosovo ÜRO ajutise valitsuse alluvuses töötada välja eraldi kava tegelemaks Kosovot puudutavate prioriteetidega,

[1] ELT L 86, 24.3.2004, lk 1.

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 533/2004 artiklile 1 on Serbia ja Montenegro, kaasa arvatud Kosovo (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 1244), Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused sätestatud käesoleva otsuse lisas, mis moodustab käesoleva otsuse lahutamatu osa.

Artikkel 2

Euroopa partnerluse rakendamist kontrollitakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames loodud mehhanismide abil ning komisjoni arenguaruannete põhjal.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Ühenduste Teatajas.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

SERBIA JA MONTENEGRO, KAASA ARVATUD KOSOVO: EUROOPA PARTNERLUS 2005

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Ülemkogu kiitis heaks Euroopa partnerluste kui vahendi kasutuselevõtu Lääne-Balkani riikide Euroopa-suunaliste tulevikuväljavaadete elluviimiseks stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames.

Esimese Serbia ja Montenegro, kaasa arvatud Kosovo (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 1244) partnerluse võttis nõukogu vastu 14. juunil 2004. On asjakohane ajakohastada kõnealust esimest partnerlust komisjoni Serbia ja Montenegro ning Kosovo (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 1244) 2005. aasta arenguaruande järelduste põhjal. Teine Euroopa partnerlus määratleb uued tegevusprioriteedid. Uued prioriteedid on kohandatud erivajadustele ning ettevalmistatuse tasemele ning neid ajakohastatakse vastavalt vajadusele. Euroopa partnerlus sisaldab samuti juhiseid Serbiale ja Montenegrole, kaasa arvatud Kosovole (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 1244) antava finantsabi kohta.

Serbia ja Montenegro pädevad ametiasutused peaksid valmistama ette Euroopa partnerluse prioriteetidega seonduva tegevuskava koos ajakava ja konkreetsete meetmetega. Kuna Kosovo on hetkel ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonist 1244 tulenevalt rahvusvahelise ajutise valitsuse halduse all, tuleb Kosovo ÜRO ajutise valitsuse alluvuses töötada välja eraldi kava tegelemaks Kosovot puudutavate prioriteetidega.

2. PÕHIMÕTTED

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsess jääb Lääne-Balkani riikide Euroopa suunalise arengu raamistikuks kuni nende ühinemiseni tulevikus.

Määratletud põhiprioriteedid on seotud suutlikkusega täita 1993. aastal Kopenhaagenis toimunud Euroopa Ülemkogul püstitatud kriteeriume ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi nõudeid, eelkõige nõudeid, mis Ülemkogu on määratlenud oma 29. aprilli 1997. aasta ja 21.–22. juuni 1999. aasta järeldustes, Zagrebis 24. novembril 2000. aastal toimunud tippkohtumise lõppdeklaratsioonis ja Thessaloniki arengukavas.

3. PRIORITEEDID

Käesolevas Euroopa partnerluses loetletud prioriteedid on valitud selle põhjal, et nende täitmine või nende oluline edendamine lähiaastatel oleks Serbiale ja Montenegrole, kaasa arvatud Kosovole (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 1244) jõukohane. Eristatakse lühiajalisi prioriteete, mis tuleks täita ühe kuni kahe aasta jooksul, ja keskmise tähtajaga prioriteete, mis tuleks täita kolme kuni nelja aasta jooksul. Prioriteedid puudutavad nii õigusaktide väljatöötamist kui ka nende rakendamist.

Arvestades märkimisväärseid kulusid, mis kaasnevad EL nõuetele vastavuse tagamisega ning nende nõuete keerukusega teatavates valdkondades, ei hõlma käesolev partnerlus praeguses etapis kõiki olulisi ülesandeid.Riigi edusammudest lähtuvalt sisaldavad tulevased partnerlused täiendavaid prioriteete.

Peamised lühiajalised prioriteedid on määratletud ja rühmitatud prioriteetide loetelude alguses. Peamised prioriteedid ei ole loetletud tähtsusejärjekorras.

Serbiat ja Montenegrot puudutavad prioriteedid ja konkreetselt Kosovot puudutavad prioriteedid on esitatud lisatud nimekirjades.

4. PROGRAMMIDE KAVANDAMINE

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames eraldatakse ühenduse abi Lääne-Balkani riikidele vastavate finantsinstrumentidega ning eelkõige vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 2666/2000[2]. Sellest tulenevalt ei oma käesolev otsus finantsmõju. Serbiale ja Montenegrole, kaasa arvatud Kosovole (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 1244) muutuvad kättesaadavaks mitme riigi ja horisontaalsete programmide rahalised vahendid.

5. TINGIMUSED

Ühendus abistab stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames Lääne-Balkani riikidele tingimusel, et tehakse jätkuvalt edusamme Kopenhaageni kriteeriumite täitmisel ning eelkõige Euroopa partnerluse konkreetsete prioriteetide järgimisel. Kui neid tingimusi ei täideta, võib nõukogu võtta asjakohaseid meetmeid nõukogu määruse (EÜ) nr 2666/2000[3] artikli 5 alusel. Ühenduse abi andmine sõltub ka nõukogu 29. aprilli 1997. aasta ja 21.–22. juuni 1999. aasta järeldustes määratletud tingimuste täitmisest, eelkõige seoses abisaajate kohustusega viia ellu demokraatlikud majandus- ja institutsionaalsed reformid.

6. JÄRELEVALVE

Euroopa partnerluse rakendamist jälgitakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames loodud mehhanismide abil ning eelkõige komisjoni aastaaruannete põhjal.

SERBIA JA MONTENEGRO[4]

3.1. Lühiajalised prioriteedid

Võtmeprioriteedid

– Järgida täiel määral põhiseaduslikku hartat ning tagada liitriigi tõhus toimimine (pidades eelkõige silmas riigikohtu pädevust, liitriigi parlamendi toimimist ja liitriigi jätkusuutlikku rahastamist käsitlevate õigusaktide vastuvõtmist); suhtuda konstruktiivselt volituste jaotumisse liitriigi ja vabariikide vahel.

– Teha edasisi jõupingutusi avaliku halduse, sealhulgas avaliku teenistuse palgasüsteemi ümberkorraldamiseks, et tagada läbipaistev töölevõtmise kord, professionaalsus ja vastutus; eelkõige tugevdada Euroopa lõimumisega tegelevaid struktuure kõigil tasanditel (sealhulgas eri valdkondade ministeeriumid ja parlamendid) ning tõhustada nendevahelist koostööd.

– Kujundada otsustavalt ümber kohtusüsteem, et tagada selle sõltumatus, professionaalsus ja tõhusus, vaadates eelkõige läbi töölevõtmise ja karjääri kujundamise süsteemi ning kindlustades selle põhinemise tehnilistel ja kutsealastel kriteeriumitel, vältides poliitilist mõju ja tagades kohtusüsteemis alalised ametikohad.

---

2 EÜT L 306, 7.12.2000, lk 1, muudetud määrusega (EÜ) nr 2415/2001 (EÜT L 327, 12.12.2001, lk 3).

3 Nõukogu määruse 2666/2000 artikkel 5.

Demokraatia põhimõtete, õigusriigi põhimõtte, inimõiguste, rahvusvähemuste õiguste ja põhivabaduste austamine on käesoleva määruse rakendamiseks möödapääsmatu, olles ka ühenduse abi saamise eeltingimuseks. Kui nendest põhimõtetest kinni ei peeta, võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal kvalifitseeritud häälteenamusega võtta asjakohaseid meetmeid. Ühenduse abi andmine sõltub ka nõukogu 29. aprilli 1997. aasta järeldustes määratletud tingimuste täitmisest, eelkõige seoses abisaajate kohustusega viia ellu demokraatlikud majandus- ja institutsionaalsed reformid.

4 Välja arvatud Kosovo, nagu see on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244.

– Tagada tõhus ja demokraatlik kontroll sõjaväe üle, tugevdades selleks parlamentaarseid kontrollimehhanisme ning võttes kasutusele läbipaistva finantsjuhtimise.

– Tagada täieulatuslik koostöö Endise Jugoslaavia Rahvusvahelise Kriminaaltribunaliga.

– Järgida täiel määral ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1244 ja süvendada dialoogi Pristinaga. Suhtuda Kosovoga seonduvasse konstruktiivselt.

Poliitilised nõuded

DEMOKRAATIA JA ÕIGUSRIIK

Põhiseaduslikud küsimused

– Vaadata vabariikide põhiseadused läbi Euroopa standarditest lähtuvalt.

Valimised

– Serbias: viia lõpule valimisseaduse reform (sealhulgas valijate registri ümberkorraldamine), järgides demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo soovitusi; rakendada täiel määral poliitiliste parteide rahastamist käsitlevad õigusaktid.

– Montenegros: depolitiseerida valimiste korraldamine vastavalt demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo soovitustele ning luua kampaaniate rahastamiseks läbipaistev raamistik.

Avalik haldus

– Serbias: rakendada õigusaktid ombudsmani institutsiooni loomiseks. Montenegros: tõsta ombudsmani institutsiooni haldussuutlikkust; tagada nõuetekohaste järelmeetmete võtmine vastavalt ombudsmani soovitustele.

Kohtusüsteem

– Mõlemas vabariigis: võtta vastu ja rakendada kohtunike, prokuröride ja kohtu abipersonali kohustuslikku esialgset väljaõpet ja jätkukoolitust käsitlevad õigusaktid ning tugevdada koolituskeskusi; alustada kohtusüsteemi otstarbekohasemaks muutmist ning kaasajastada menetlused, eelkõige äriõiguse valdkonnas. Tugevdada prokuratuuri, eriti organiseeritud kuritegevusega tegelevate prokuröride sõltumatust. Serbias: tugevdada sõjakuritegudega tegelevate prokuröride institutsiooni; asutada haldus- ja apellatsioonikohtud.

Korruptsioonivastane poliitika

– Mõlemas vabariigis: rakendada täiel määral huvide konflikti käsitlevad seadused.

– Serbias: võtta vastu ja rakendada laiahaardeline korruptsioonivastase tegevuse strateegia ja sellele vastavad üksikasjalikud tegevuskavad, luues selleks pädeva rakendusasutuse.

– Montenegros: rakendada korruptsioonivastane strateegia, luues selleks pädeva rakendusasutuse.

INIMIÕIGUSED JA VÄHEMUSTE KAITSE

– Täita kõik Euroopa Nõukogu liikmelisusest tulenevad kohustused. Tagada nimetatud kohustuste ühtne ja tõhus täitmine kogu liitriigis, pidades eelkõige silmas Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ja Euroopa piinamise tõkestamist käsitlevat konventsiooni.

– Mõlemas vabariigis: võtta kõikehõlmavaid ja läbipaistvaid meetmeid kõigi väidetavate halva kohtlemise juhtude suhtes. Tugevdada sisekontrolliteenistusi, kes tegelevad õiguskaitsetöötajatega seotud halva kohtlemise juhtudega.

– Mõlemas vabariigis: parandada vanglatingimusi, eelkõige selliste haavatavate rühmade puhul nagu alaealised õigusrikkujad; tagada pikaajaliste kinnipeetavate ja organiseeritud kuritegevuse eest kinnipeetavate vanglatingimuste nõuetekohane järelevalve, tagada karistusasutuste personali edasine väljaõpe ja erivajadustele vastavate võimaluste parandamine. Serbias: rakendada õigusaktid, mis käsitlevad karistuste täideviimist.

– Võtta vastu kõikehõlmavad diskrimineerimise vastased õigusaktid.

– Serbias: jõustada meediat käsitlevad õigusaktid. Tagada ringhäälingunõukogu tegelik sõltumatus, samuti aus ja läbipaistev ringhäälingusageduste eraldamine meediaettevõtetele. Tagada riigi omandis oleva ringhäälingu täielik ja õigeaegne muutmine avalik-õiguslikuks ringhäälinguorganisatsiooniks; viia lõpule Serbia raadio ja televisiooni muutmine Euroopa standarditele vastavaks avalik-õiguslikuks ringhäälinguorganisatsiooniks. Rakendada täiel määral seadus vaba juurdepääsu kohta teabele. Montenegros: võtta vastu seadus, millega tagataks juurdepääsu avalikule teabele. Jätkata Montenegro raadio ja televisiooni avalik-õiguslikuks ringhäälinguorganisatsiooniks muutmist.

– Serbias: toetada kodanikuühiskonna organisatsioonide arengut rahaliselt ja muul viisil, võttes selleks vastu ühendusi käsitleva seaduse ja õigusaktid välisriikide valitsusväliste organisatsioonide õigusliku seisundi kohta. Montenegros: võtta vastu strateegia valitsusväliste organisatsioonide ja valitsusasutuste koostöö kohta.

– Serbias: võtta vastu vajalikud õigusaktid vara tagastamise kohta ning tagada nende rakendamine täiel määral, käsitledes selleks eriti (riigi omandis oleva) linnavara küsimust. Montenegros: rakendada täiel määral vara tagastamist käsitlevad õigusaktid.

– Tagada piisav koostöö liitriigi ja vabariikide ning vajadusel maakonna ja kohaliku tasandi vahel vähemuste õiguste õiguslike aluste ja praktilise kaitse osas. Rakendada mustlaste, sealhulgas tagasipöördujate lõimumise seisukohalt asjakohased strateegiad ja tegevuskavad. Serbias: tugevdada vähemusrahvuste nõukogude toimimist. Edendada rahvusrühmade vahelisi suhteid, eelkõige võttes piisavaid meetmeid hariduse valdkonnas. Soodustada vähemuste kaasamist kohtu- ja õiguskaitseasutuste töösse. Montenegros: võtta vastu vähemuste õiguste kaitse seadus.

PIIRKONDLIKUD KÜSIMUSED JA RAHVUSVAHELISED KOHUSTUSED

– Järgida täiel määral Daytoni lepet.

– Tugevdada piirkondlikku koostööd ja heanaaberlikke suhteid. Sõlmida ja jõustada lepingud naaberriikidega, eelkõige vabakaubanduse, piiriülese koostöö ning organiseeritud kuritegevuse, uimastiäri ja salakaubanduse vastase võitluse, õigusalase koostöö, piirikontrolli, keskkonna, transpordi ja energia valdkonnas.

– Tagada piisav koostöö liitriigi ja vabariikide vahel pagulaste ja ümberasustatud isikute õiguste õigusliku aluse ja praktilise kaitse osas. Tühistada, eriti Montenegros, kõik diskrimineerivad sätted tööturu, omandiõiguse, õiguskaitsevahendite ja kodakondsuse osas; tagada takistamatu juurdepääs tervishoiuteenustele ja isiklike dokumentide kättesaadavus. Tagada tegelik valikuõigus püsiva tagasipöördumise ja lõimumise vahel.

Majanduslikud nõuded

Serbias:

– Säilitada makromajanduslik stabiilsus. Jätkata vajalikku eelarve kohandamist ja stabiliseerimist selleks, et vähendada maksebilansi defitsiiti ja ohjata inflatsioonisurvet. Säilitada mõistlik rahapoliitiline hoiak, mida toetab nõuetekohane vahetuskursipoliitika. Järgida mõõdukat palgapoliitikat ning vältida palkade kasvu, mille tempo on kiirem tootlikkuse suurenemise omast. Hoida kontrolli all laenude kiire lisandumine ja kohandada usaldatavusnormatiive. Arendada edasi pensionisüsteemi reformi ja rakendada see ning jätkata tervisekindlustussüsteemi ümberkujundamist.

– Jätkata varimajanduse ametlikuks muutmist ja maksubaasi laiendamist, luues selleks riiklike kulutuste haldamise süsteemi (riigikassa, riigi sisefinantskontroll) ja käivitades ulatuslikud maksureformid piiratud maksuvabastuste ja madalamate maksumääradega eelkõige tööjõule.

– Kiirendada suurte kollektiiv- ja riigi omandis olevate ettevõtete ümberkorraldamist ja erastamist finants- ja ettevõtlusdistsipliini tugevdamiseks. Jätkata pankrotimenetlusi suurtes võlgades ja kahjumis olevate kollektiivomandis ettevõtete vastu, et vähendada maksude saamatajäämisest tulenevat kahju. Kiirendada suurte riigiettevõtete ümberkorraldamist. Tagada piisavate eelarveliste vahendite eraldamine koondamis- ja ümberkorralduskulude katteks.

– Viia lõpule pangasektori reform, eelkõige riigi omandis pankade erastamine. Jätkata kindlustussektori ümberkorraldamist ja erastamist.

– Korraldada ümber reguleeritud ja jäikade hindade süsteem. Eelkõige kohandada kulude katmise tasemeni energiahinnad, samuti asendada järkjärgult kõik väiksema sissetulekuga tarbijatele ettenähtud hinnatoetused otseülekannetega.

– Arendada välja stabiilne ning toimiv maa- ja kinnisvaraturg. Töötada välja katastrit käsitlevad õigusaktid.

– Suurendada tööhõivet ja tõkestada tööpuudust eelkõige kutsehariduse ja tööturu reformide abil, kaasates kõik asjaomased osapooled; parandada riiklike tööhõiveametite tööd, eraldades meetmete rakendamiseks piisavalt personali ja rahalisi vahendeid.

– Jätkata Serbia kaubanduskorra kohandamist, viies selle vastavusse sõltumatute kaubandusmeetmete, WTO eeskirjade ning tulevase stabiliseerimis- ja assotsieerimislepinguga.

Montenegros:

– Säilitada makromajanduslik stabiilsus. Jätkata vajalikku eelarve kohandamist ja konsolideerimist, et vähendada välismajanduse tasakaalu puudumist.

– Rakendada riiklike kulutuste haldamise süsteem.

– Tagada paindlik tööturu hinnakujundusmehhanism. Rakendada tööhõiveseadus, parandada riiklike tööhõiveametite tööd, eraldades meetmete rakendamiseks piisavalt personali ja rahalisi vahendeid.

– Viia lõpule hindade liberaliseerimine. Kohandada energiahinnad kulude katmise tasemeni, rakendades selleks uue elektritariifide kehtestamise süsteemi. Asendada väiksema sissetulekuga tarbijatele ettenähtud hinnatoetused järkjärgult otseülekannetega.

– Kiirendada riigi omandis olevate ettevõtete ümberkorraldamist. Viia lõpule kollektiivomandis ettevõtete erastamine. Võtta vastu ja rakendada kindlustusjärelevalve seadus.

– Arendada välja stabiilne ning toimiv maa- ja kinnisvaraturg. Võtta vastu ruumilise planeerimise seadus ja ehitusmaaseadus ning tagada nende tõhus rakendamine.

– Jätkata Montenegro kaubanduskorra vajalikku kohandamist, viies selle vastavusse sõltumatute kaubandusmeetmete, WTO eeskirjade ning tulevase stabiliseerimis- ja assotsieerimislepinguga.

Euroopa standardid

SISETURG

– Kaotada liitriigi ühisturu toimimise olemasolevad takistused ja vältida uute tekkimist. Tagada kogu liitriigis kodu- ja välismaiste ettevõtete turulepääs seoses kaupade, teenuste, kapitali ja isikutega. Tagada õigusloomega seotud konsulteerimiskord ja kohaldada vastastikuse tunnustamise põhimõtet vabariikide kõigi turulepääsu käsitlevate otsuste osas.

Kaupade vaba liikumine

– Jätkata kaubandusele soodsate tingimuste loomise eesmärgil jõupingutusi standardimise, sertifitseerimise, metroloogia, akrediteerimise ja vastavustõendamise eeskirjade vastavusse viimiseks EL õigustikuga. Alustada Euroopa standardite rakendamist.

– Kehtestada uute tehniliste eeskirjade puhul enne nende vastuvõtmist kaubandusele mõju omavate meetmete kohta sisemised konsultatsiooni- ja teavitamismehhanismid.

– Luua aktiivse tarbijakaitse eesmärgil EL tarbijapoliitikale vastav õigusraamistik ja haldussuutlikkus.

Kaupade vaba liikumine

– Rakendada kommertspankades korrespondentkontode süsteem kapitali vaba liikumise tagamiseks vabariikide vahel.

Toll ja maksustamine

– Viia tollialased õigusaktid ja tolliprotseduurid veelgi enam vastavusse EL õigustikuga. Jätkata tolliasutuste ajakohastamist, et tagada kõrge haldussuutlikkus ja võidelda korruptsiooni, piiriülese kuritegevuse ja maksudest hoidumisega. Tugevdada halduskoostööd ja tagada jätkuvalt kohustuste täitmine, mis on seotud sooduskaubandusmeetmetega (päritolu).

– Ühtlustada maksualased õigusaktid veelgi enam EL õigustikuga. Tõhustada maksuseaduste rakendamist, keskendudes maksupettuste vähendamiseks tulude kogumise parandamisele ja tulude kontrollimisele.

– Pidada kinni äriühingute maksustamise juhendi põhimõtetest ning tagada uute maksustamismeetmete vastavus neile.

Konkurents

– Kehtestada monopolide vastane režiim, mida kohaldatakse kõigi konkurentsivastaste mõjude korral. Tagada haldussuutlikkus nende eeskirjade tõhusaks ja sõltumatuks rakendamiseks.

– Tugevdada riigiabi koordineerimiskeskusi ja esimese sammuna riigiabi kontrollimise suunas muuta riigiabi täielikult läbipaistvaks.

Riigihanked

– Rakendada järjepidev ja tõhus riigihangete kord mõlemas vabariigis. Tagada menetluse läbipaistvus lepingu maksumusest sõltumata ning diskrimineerimise välistamine Serbia, Montenegro ja EL tarnijate vahel.

Intellektuaalomandiõigus

– Tugevdada veelgi intellektuaalomandiõiguste kaitset, võttes selleks vastu kõik vastavad seadused ja kohalikud määrused.. Tagada karistussätete olemasolu ning tugevdada nende rakendamis- ja jõustamissuutlikkust, eriti piiriasutuste osas.

Statistika

– Mõlemas vabariigis: kujundada välja usaldusväärne majandusstatistika. Vaadata läbi ja võtta vastu statistika koostamise üldplaan, eesmärgiga parandada statistika kvaliteeti ja laiendada selle haaret. Kooskõlastada statistika kasutamine vabariikide ja liitriigi vahel. Tõhustada põllumajandusstatistika koostamist ja töötlemist vastavalt EL standarditele ja meetoditele; viia lõpule ühtlustamisprotsess 2000/2002 HS nomenklatuuriga. Serbias: võtta vastu statistikat käsitlevad õigusaktid.

VALDKONDLIKUD TEGEVUSPÕHIMÕTTED

Tööstus ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted

– Mõlemas vabariigis: jätkata Euroopa väikeettevõtluse harta rakendamist.

– Serbias: jätkata ettevõtete registreerimise uue kiirema süsteemi ellurakendamist ning võtta kasutusele tõhusam litsentsimise kord. Jätkata õigusliku mõju hindamist. Parandada ettevõtete huvide kaitsmise võimalusi ja nende esindatust. Arendada edasi kohalikke/piirkondlikke ettevõtluse tugistruktuure (klastrid, inkubaatorid, ettevõtlus-/tehnoloogiapargid).

– Montenegros: tugevdada hiljuti asutatud sõltumatut investeeringute edendamise agentuuri. Jätkata riigi tagatisfondi ellurakendamist. Parandada ettevõtete huvide kaitsmise/nõustamise võimalusi. Suurendada jõupingutusi litsentsimissüsteemide lihtsustamiseks ja kiiremaks toimimiseks. Kehtestada litsentsimisel ja registreerimisel „vaikiva heakskiidu“ põhimõte. Alustada õigusliku mõju hindamist. Parandada rahastamisvõimalusi ja arendada ettevõtluse tugistruktuure (klastrid, inkubaatorid, ettevõtlus-/tehnoloogiapargid).

Põllumajandus ja kalandus

– Serbias: tugevdada jätkuvalt haldussuutlikkust poliitika kujundamisel ja rakendamisel. Võtta vastu toiduohutust, veterinaaria- ja fütosanitaariaküsimusi käsitlevad raamõigusaktid ning alustada nende rakendamist; ajakohastada veterinaar-, fütosanitaar- ja sanitaarlaborid, inspektsioonid ja kontrollimeetmed välispiiridel; viia lõpule veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomine;

– Montenegros: tugevdada jätkuvalt haldussuutlikkust poliitika kujundamisel ja rakendamisel. Rakendada veterinaariaküsimuste seadus (sealhulgas kalandustooted) ning tõhustada veterinaar- ja fütosanitaarlaborite tööd; tugevdada kontrolli. Suurendada jõupingutusi, et viia õigusaktid vastavusse EL veterinaar- ja fütosanitaarõigustikuga. Viia veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteem vastavusse EL nõuetega.

Keskkond

– Serbias: jätkata õigusaktide ühtlustamist EL õigusaktide ja standarditega (õhusaaste, jäätmekäitlus ja looduskaitse); võtta vastu riigi keskkonnakaitsestrateegia ja alustada selle rakendamist.

Tugevdada haldussuutlikkust, eelkõige planeerimise, lubade väljaandmise, kontrollimise ja seire, samuti projektide haldamise eest vastutavate institutsioonide ja asutuste puhul. Töötada välja mitmeaastane investeeringute rahastamise kava. Rakendada vastuvõetud õigusaktid, eelkõige keskkonnamõju hindamist ja tööstussaastet käsitlevad. Alustada rajatise ettevalmistamist ohtlike jäätmete käitlemiseks ja ohutuks kõrvaldamiseks.

– Montenegros: jätkata õigusaktide ühtlustamist EL õigusaktide ja standarditega, eelkõige keskkonnakaitse raamõigusaktide osas. Rakendada vastuvõetud õigusaktid. Töötada välja üldine keskkonnakaitsestrateegia (vesi, jäätmed, õhk). Võtta vastu maakasutuskava; võtta vastu säästva arengu strateegia ja valdkondlikud strateegiad (rannikuala integreeritud majandamine, bioloogiline mitmekesisus, kliimamuutused). Tugevdada haldussuutlikkust.

Transpordipoliitika

– Lõpetada programm ja Euroopa ühist õhuruumi silmas pidades jätkata lennundusalaste õigusaktide vastavusseviimist EL õigustikuga.

– Rakendada Kagu-Euroopa transpordi piirkondliku tuumikvõrgu väljaarendamist käsitlev vastastikuse mõistmise memorandum.

– Serbias: võtta vastu ja rakendada riigi transpordistrateegia (maantee-, raudtee-, õhu- ja veeteetransport), pöörates tähelepanu selle valdkonna majanduslikule elujõulisusele. Rakendada raudteeseadus. Lõpetada siseveeliikluse üldkava koostamine.

– Montenegros: rakendada maanteetranspordiseadus (sealhulgas vastavate rakendusstruktuuride loomine). Alustada piisavate vahendite reserveerimisega transpordivaldkonna infrastruktuuri ja asutuste töös hoidmiseks.

Energeetika

– Alustada energiaühenduse lepingu raames võetud kohustuste täitmist.

– Serbias: rakendada täiel määral energiaseadus, tagades samas energeetika valdkonda reguleeriva sõltumatu ameti tõrgeteta toimimise; jätkata keskkonnaauditite läbiviimist jõujaamades ning tegeleda suurimate saastajatega. Tagada komplekssettevõtete jagamine osadeks, pidades silmas ümberkorraldamist ja erastamist. Tugevdada vajalikke haldusstruktuure. Liikuda piirkondliku energiaturu loomise suunas (sealhulgas parema vastastikuse seotavuse abil).

– Montenegros: koostada ja rakendada energeetika valdkonna arengustrateegia, mis hõlmab ka energiatõhususe strateegiat; tugevdada majandusministeeriumi haldussuutlikkust energeetika valdkonnas; jagada osadeks ja kujundada ümber elektrienergiaettevõte. Tugevdada energiaturgu reguleerivat asutust. Viia lõpule riigisisese energiaturu ümberkorraldamine ja liberaliseerimine; erastada ja/või võimaldada avaliku sektori/erasektori partnerlussuhete areng kõnealuses valdkonnas.

Infoühiskond ja meedia

– Serbias: tagada elektroonilise side valdkonna liberaliseerimine, reguleerivate asutuste sõltumatus ja tõhus toimimine ning vajalike seaduste ja poliitika vastuvõtmine ja rakendamine selles valdkonnas.

– Montenegros: edendada turukonkurentsi, tõhustades selleks telekommunikatsiooniameti tööd ja kehtestades vajalikud konkurentsivõimelised kaitsemeetmed ja sidumistasude tingimused.

Finantskontroll

– Töötada välja avaliku sektori sisefinantskontrollistrateegia.

ÕIGUS-, VABADUS- JA TURVALISUSKÜSIMUSED

Viisad, piirikontroll, varjupaigaõigus ja ränne

– Töötada välja liitriigi ühtse piirihaldamise põhimõtted ning tagada nende järjepidev rakendamine vabariikide tasandil kooskõlas vastava vastastikuse mõistmise memorandumiga. Riigipiiri turvalisust ja haldamist käsitlenud 2003. aasta maikuu Ohridi piirkondliku konverentsi järelmeetmetena rakendada valitsuse poolt vastu võetud lühiajalised meetmed.

– Serbias: võtta konkreetseid meetmeid piiripolitsei parimate tavade rakendamiseks; viivitamatult demilitariseerida piirikontroll, kooskõlastades tegevuse liitriigi ametivõimudega.

– Montenegros: tugevdada veelgi piiride tsiviilkontrolli (sealhulgas EL standarditele vastav väljaõpe ja varustus).

– Töötada välja liitriigi ühtsed põhiseaduslikule hartale vastavad põhimõtted seoses viisade, varjupaigaõiguse ja rändega, ühtlustades selleks eelkõige täiel määral vabariikide viisarežiimid. Kehtestada mehhanismid nende põhimõtete järjekindla rakendamise jälgimiseks vabariikide tasandil.

– Võtta mõlemas vabariigis vastu varjupaigaseadus ning sõlmida ja jõustada tagasivõtmise lepingud. Serbias: tõhustada varjupaigataotlejate ja pagulaste vastuvõtukeskuste suutlikkust ja infrastruktuuri. Montenegros: ehitada välja kavandatud vastuvõtukeskused varjupaigataotlejatele ja pagulastele.

Rahapesu

– Mõlemas vabariigis: tagada rahapesuvastaste õigusaktide tõhus rakendamine ja tugevdada finantsluureüksusi.

Narkootikumid

– Mõlemas vabariigis: suurendada uimastiäri vastase võitluse tõhusust, töötada välja EL uimastistrateegiale vastav riigi uimastistrateegia ning alustada selle rakendamist.

Politsei

– Kehtestada kokkulepitud institutsiooniline raamistik kohtu- ja õiguskaitseorganite koostööks vabariikide vahel, rakendades selleks eelkõige täiel määral justiits- ja siseministrite poolt alla kirjutatud vastastikuse mõistmise memorandumid.

– Serbias: võtta vastu politseiseadus, et muuta politseiteenistus professionaalseks ja vastutavaks.

– Montenegros: rakendada politseiseadus ja siseriikliku julgeolekuasutuse seadus ning tagada professionaalsus ja vastutavus.

Võitlus organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu

– Kehtestada tõhusad institutsioonilised mehhanismid asutustevaheliseks koostööks vabariikides ning ametlikustada see koostöö.

– Mõlemas vabariigis: võtta vastu õigusaktid ja arendada välja varade arestimise suutlikkus. Tõhustada kriminaalluuret. Võtta vastu õigusaktid isikuandmete kaitse kohta ning teha vajalikke

ettevalmistusi koostöölepingu sõlmimiseks Europoliga. Tugevdada inimkaubanduse vastast võitlust, sealhulgas kannatanutele piisavalt abi ja kaitset pakkudes.

– Tõhustada rahvusvahelist koostööd ja rahvusvaheliste terrorismi käsitlevate konventsioonide rakendamist; tõhustada koostööd ja teabevahetust kõigi julgeolekuteenistuse harude vahel ning muude riikidega; takistada terrorismiaktide rahastamist ja ettevalmistamist.

3.2. Keskmise tähtajaga prioriteedid

Poliitilised nõuded

DEMOKRAATIA JA ÕIGUSRIIK

Avalik haldus

– Tugevdada veelgi Euroopaga lõimumise üksusi eri valdkondade ministeeriumites ning koostöömehhanisme eurointegratsiooniametitega.

– Serbias: jätkata avaliku teenistuse seaduse ja avaliku halduse seaduse rakendamist. Rakendada avaliku teenistuse inimressursi arendamise meetmed. Tugevdada avaliku halduse suutlikkust (poliitika kujundamine ja ministeeriumite vaheline kooskõlastus) riiklikul ja kohalikul tasandil; kehtestada ühtne palgasüsteem. Tugevdada majanduspoliitiliste otsuste tegemise protsessi. Võtta vastu ja rakendada detsentraliseerimisreform, mis tagab kohalike omavalitsuste elujõulisuse.

– Montenegros: tagada inimressursi haldamisega tegeleva asutuse jätkusuutlikkus. Tugevdada poliitiliste otsuste tegemise protsessi. Rakendada detsentraliseerimisreform.

Kaitsereform

– Jätkata relvajõudude ümberkorraldamist, sealhulgas vajadusel sõjaväe varusid ja kaitsetööstust vähendades (võttes arvesse sotsiaalset mõju), ümber arvestades ja erastades, samuti suurendades läbipaistvust ja tsiviilkontrolli.

Kohtusüsteem

– Serbias: kohandada riigi kohtureformi strateegiat ja vastavat tegevuskava, eriti seoses kohtunike nimetamise ja nende katseaja ning prokuröride sõltumatusega. Luua ja võtta kasutusele IT võrgustik kõigi tasandite prokuröride jaoks; tagada kohtuotsuste täitmine. Tugevdada veelgi suutlikkust mõista sõjakuritegude üle kohut riigisiseselt täielikus kooskõlas rahvusvaheliste kohustustega ning koostöös Endise Jugoslaavia Rahvusvahelise Kriminaaltribunaliga.

– Montenegros: tagada kohtuametnike koolituskeskuse piisav toimimine. Rakendada kohtusüsteemi IT strateegia.

Korruptsioonivastane poliitika

– Tagada ÜRO korruptsioonivastase võitluse konventsiooni täitmine täiel määral.

INIMIÕIGUSED JA VÄHEMUSTE KAITSE

– Rakendada diskrimineerimisvastased õigusaktid.

– Tagada puuetega laste või vähemusrühmadesse kuuluvate laste kaasamine tavaharidussüsteemi; korraldada ümber lastehooldussüsteem.

– Edendada jätkuvalt vähemuste lõimumist ja rahvusrühmade vahelisi häid suhteid.

PIIRKONDLIKUD KÜSIMUSED JA RAHVUSVAHELISED KOHUSTUSED

– Hõlbustada nende pagulaste lõimumist, kes otsustavad mitte tagasi pöörduda. Serbias: võtta vastu pagulasi käsitlevad uued õigusaktid; jätkata riikliku strateegia rakendamist. Montenegros: rakendada pagulasi käsitlev riigi strateegia osana laiemast sotsiaalse kaasatuse ja sotsiaalse lõimumise strateegiast.

Majanduslikud nõuded

Serbias:

– Jätkata jätkusuutliku makromajanduspoliitikaga; jätkata eelarvekohanduste tegemist ja stabiliseerimist, et vähendada eelarve defitsiiti ja ohjata inflatsioonisurvet. Määrata aasta- ja keskmise perioodi eelarve koostamisel kindlaks avaliku sektori kulutuste prioriteedid; vähendada eelkõige riigi või kollektiivomandis ettevõtete maksude saamatajäämisest tulenevat kahju. Jätkata mõõduka palgapoliitika rakendamist. Jätkata pensioni- ja tervisekindlustussüsteemi ümberkorraldamist.

– Parandada eelarvemenetlust ja finantsjuhtimist; toetada eelarve koostamise ja täitmise suutlikkuse kasvu prioriteetide seadmise hõlbustamiseks. Parandada finantsjuhtimist keskvalitsuse ja kohalike omavalitsuste tasandil.

– Kehtestada riigi ja rahvusvaheliste rahaliste vahenditega seotud võimalike pettusjuhtumite ja muude rikkumiste tuvastamise, menetlemise ja edasise uurimise tõhus kord.

– Jätkata suurte kollektiiv- või riigi omandis ettevõtete ning vajadusel riiklike kommunaalettevõtete erastamist erasektori osakaalu suurendamiseks majanduses.

– Tugevdada ettevõtluskeskkonda, et soodustada rahandussektori arengu tulemusel tekkivate konkurentsivõimeliste turgude, võrdsete tegutsemisvõimaluste ning rahaliste vahendite kättesaadavuse abil erasektori arengut ja tööhõivet.

– Tõhustada maa- ja kinnisvaraturu toimimist. Võtta vastu ja rakendada katastrit käsitlevad õigusaktid ning õigusaktid, mis võimaldavad linnamaa kuulumise eraomandisse. Käivitada maareform ning suurte majandite ümberkujundamine ja erastamine.

– Jätkata WTO eeskirjade ja kohustuste täitmiseks vajalikke reforme, et kiirendada ühinemist WTOga.

– Alustada integreeritud teaduspoliitika kujundamist ja rakendamist.

Montenegros:

– Jätkata jätkusuutlikku makromajanduspoliitika elluviimist; jätkata eelarvekohandusi ja konsolideerimist välismajanduse tasakaalu suurendamiseks. Määrata lühikese ja keskmise perioodi eelarve koostamisel kindlaks avaliku sektori kulutuste prioriteedid; vähendada eelkõige toetusi, ümberpaigutusi ja avaliku teenistuse palgakulu. Vähendada jätkuvalt avaliku sektori kulutuste osa SKPs.

– Parandada eelarvemenetlust ja finantsjuhtimist; toetada eelarve koostamise ja täitmise suutlikkuse kasvu prioriteetide seadmise võimaldamiseks. Parandada finantsjuhtimist keskvalitsuse ja kohalike omavalitsuste tasandil.

– Kehtestada riigi ja rahvusvaheliste rahaliste vahenditega seotud võimalike pettusjuhtumite ja muude rikkumiste tuvastamise, menetlemise ja edasise uurimise tõhus kord.

– Tugevdada ettevõtluskeskkonda, et soodustada rahandussektori arengu tulemusel tekkivate konkurentsivõimeliste turgude, võrdsete tegutsemisvõimaluste ning rahaliste vahendite kättesaadavuse abil erasektori arengut ja tööhõivet. Lihtsustada kaubandusega seotud kohtumenetlust.

– Jätkata WTO eeskirjade ja kohustuste täitmiseks vajalikke reforme, et kiirendada ühinemist WTOga.

– Alustada integreeritud teaduspoliitika kujundamist ja rakendamist.

Euroopa standardid

SISETURG

Kapitali vaba liikumine

– Liberaliseerida veelgi lühiajalist ja keskmise tähtajaga kapitali liikumist mõlemas vabariigis.

Kaupade vaba liikumine

– Arendada edasi standardimist, eriti Euroopa standardite kasutuselevõtmise teel. Jätkata uuel ja üldisel lähenemisviisil ning vanal lähenemisviisil põhinevate direktiivide ülevõtmist. Kehtestada õigustikule vastav turujärelevalvestruktuur.

Toll ja maksustamine

– Tagada jätkuvalt Serbia ja Montenegro tolli ja maksustamist käsitlevate õigusaktide ühtlustamine ühenduse õigustikuga, haldussuutlikkuse tõstmine tollialaste õigusaktide rakendamiseks ning võitlus korruptsiooni, piiriülese kuritegevuse ja maksudest hoidumisega.

– Suurendada läbipaistvust ning tõhustada teabevahetust EL liikmesriikidega, et hõlbustada maksudest hoidumist ja maksustamise vältimist takistavate meetmete jõustamist.

– ***Statistika***

– Mõlemas vabariigis: kujundada välja usaldusväärne majandusstatistika. Arendada välja institutsiooniline suutlikkus koguda ja avaldada Euroopa standarditele vastavaid peamisi statistilisi andmeid ettevõtluse, tööturu ja rahvamajanduse arvepidamise valdkonnas.

VALDKONDLIKUD TEGEVUSPÕHIMÕTTED

Tööstus ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted

– Mõlemas vabariigis: rakendada Euroopa väikeettevõtluse harta.

Põllumajandus ja kalandus

– Serbias: tugevdada jätkuvalt haldussuutlikkust poliitika kujundamisel ja rakendamisel. Töötada välja maaelu arengu poliitika ning alustada selle ellurakendamist. Jätkata veterinaar-, sanitaar-, fütosanitaarküsimusi ning toiduohutust käsitlevate seaduste ja kontrollimeetmete tugevdamist, sealhulgas veinilaborid. Täiustada jäätmekäitlust ja vähendada põllumajandussaastet. Tugevdada põllumajandus- ja toiduaineturgu, tõhustades sealhulgas kvaliteedikontrolli ning

ohuanalüüsi ja kriitilisi kontrollpunkte; vähendada poliitilisi moonutusi seoses põllumajandusturgudega ja korraldada ümber kaupade reserviga tegelev amet. Laiendada loomade identifitseerimise ja registreerimise süsteem ka teistele liikidele. Töötada välja toiduainetööstuse ajakohastamise programm, et viia toiduainetööstus vastavusse EL nõuetega.

– Montenegros: tugevdada jätkuvalt haldussuutlikkust poliitika kujundamisel ja rakendamisel. Töötada välja maaelu arengu poliitika ja alustada selle ellurakendamist. Tugevdada haldussuutlikkust seoses toiduohutusega. Töötada välja toiduainetööstuse ajakohastamise programm, et viia toiduainetööstus vastavusse EL nõuetega. Võtta meetmeid lammaste ja kitsede identifitseerimiseks ja nende liikumise registreerimiseks. Võtta meetmeid omamaise taimekasvatuse tõhusa kontrollimise tagamiseks, eelkõige taimede puhul, millele kehtivad EL erinõuded. Võtta meetmeid kalanduspoliitika lähendamiseks EL standarditele, eelkõige ressursside majandamise, kontrolli ning turu- ja struktuuripoliitika valdkonnas.

Keskkond

– Mõlemas vabariigis: jätkata EL õigusaktidega ühtlustatud õigusaktide rakendamist. Jätkata keskkonnamõju hindamist käsitlevate õigusaktide rakendamist. Ratifitseerida Kyoto protokoll ja alustada selle rakendamist. Tagada elujõuline raamistik keskpika perioodi ja pikaajalise keskkonnakaitsepoliitika rakendamiseks.

– Serbias: võtta vastu õhusaaste, jäätmekäitluse ja looduskaitse strateegiad ja alustada nende rakendamist. Jätkata riigi keskkonnakaitsestrateegia ja veestrateegia rakendamist. Jätkata keskkonnainstitutsioonide ja –asutuste haldussuutlikkuse tugevdamist. Alustada investeeringute rahastamise mitmeaastase kava rakendamist. Viia lõpule rajatise ettevalmistamine ohtlike jäätmete käitlemiseks ja ohutuks kõrvaldamiseks.

– Montenegros: jätkata õigusaktide, eelkõige õhusaastet, veeküsimusi ja jäätmeid käsitlevate õigusaktide ühtlustamist EL õigusaktide ja standarditega. Alustada maakasutuskava ja üldise keskkonnakaitsestrateegia rakendamist. Töötada välja üldine keskkonnakaitsestrateegia (vesi, jäätmed, õhk). Alustada säästva arengu strateegia ja valdkondlike strateegiate (rannikuala integreeritud majandamine, bioloogiline mitmekesisus, kliimamuutused) rakendamist. Tugevdada jätkuvalt keskkonnaplaneerimise, lubade väljaandmise, kontrollimise ja seire, samuti projektide haldamise eest vastutavate ministeeriumite ja asutuste haldussuutlikkust.

Transpordipoliitika

– Mõlemas vabariigis: parandada suutlikkust, sealhulgas ulatuslike investeeringuprojektide ettevalmistamisel. Jätkuvalt reserveerida piisavalt vahendeid transpordivaldkonna infrastruktuuri ja asutuste töös hoidmiseks.

– Täita Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni konventsioonidest tulenevaid rahvusvahelisi kohustusi ja parandada meresõiduohutust vastavalt Pariisi vastastikuse mõistmise memorandumile.

Energeetika

– Mõlemas vabariigis: võtta vastu ja rakendada keskkonnasäästliku energiapoliitika pikaajaline strateegia.

– Jätkuvalt täita piirkondlikke ja rahvusvahelisi kohustusi selles valdkonnas, pidades silmas konkurentsivõimelise piirkondliku energiaturu loomist.

Infoühiskond ja meedia

– Mõlemas vabariigis: võtta üle ja rakendada elektroonilise side uus EL raamistik. Tagada reguleerivate asutuste sõltumatus, piisavad vahendid ja asjatundlikkus. Alustada ühtlustamist EL audiovisuaalvaldkonna õigustikuga.

Finantskontroll

– Töötada välja ja rakendada detsentraliseeritud juhtimisvastutuse ja talitluslikult sõltumatu siseauditi põhimõtted kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud standardite ja EL heade tavadega.

– Suurendada juhtiva audiitorasutuse toimevõimet ning talitluslikku ja majanduslikku sõltumatust.

– Töötada välja kord ja arendada haldussuutlikkus EL finantshuvide tõhusa kaitse tagamiseks.

ÕIGUS-, VABADUS- JA TURVALISUSKÜSIMUSED

Viisad, piirikontroll, varjupaigaõigus ja ränne

– Mõlemas vabariigis: arendada välja tehniline infrastruktuur ja personali suutlikkus integreeritud piirihalduspoliitika rakendamiseks, tugevdades sealhulgas piiripolitseid ja tolliasutusi. Lihtsustada piiriületust, luues selleks uusi piiripunkte. Tõhustada vabariikide inimkaubanduse vastu võitlevate asutuste koostööd.

Politsei

– Mõlemas vabariigis: jätkata ümberkorraldusi; tagada vastutus; korraldada ümber politseiõpe; tagada koostöö õiguskaitseorganite vahel.

Võitlus organiseeritud kuritegevuse ja terrorismiga

– Mõlemas vabariigis: töötada välja tõhus tunnistajakaitsesüsteem, mis hõlmab ka piirkondlikke elemente. Tugevdada majandus- ja finantskuritegevuse (sealhulgas rahapesu ja rahavõltsimine), pettuse ning korruptsiooni vastast võitlust ja täiendada asjaomaseid õigusakte. Hõlbustada EL liikmesriikidest asjaomaste organiseeritud kuritegevuse vastase võitlusega tegelevate riigiasutuste juurde lähetatud kontaktametnike tööleasumist. Rakendada rahvusvahelist organiseeritud kuritegevust käsitlev Palermo konventsioon.

– Serbias: tõsta siseministeeriumi, eelkõige organiseeritud kuritegevuse osakonna suutlikkust. Kehtestada kord ja arendada välja suutlikkus teabe jagamiseks asutuste vahel.

– Montenegros: tõsta haldus- ja õigussüsteemi suutlikkust, et rakendada kriminaalkoodeks organiseeritud kuritegevuse osas. Tugevdada siseministeeriumi organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse üksust ja tagada kõigi täitevasutuste tegevuse kooskõlastatus.

KOSOVO, nagu see on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu 10. juuni 1999. aasta resolutsioonis 1244.

3.1. Lühiajalised prioriteedid

– Turvalise, demokraatliku ja mitmerahvuselise Kosovo toimimise tagamiseks tuleb rakendada ÜRO Julgeolekunõukogu poolt kinnitatud Kosovo normatiivid.

– Sellega seoses nõuavad tähelepanu järgmised prioriteedid:

Võtmeprioriteedid

– Tagada täielik austus õigusriigi põhimõtete vastu ning täisleppimatus korruptsiooni, organiseeritud kuritegevuse ja finantskuritegevuse suhtes.

– Tagada kõigile inimestele Kosovos demokraatlik valitsus ja avalike teenuste kättesaadavus, luues selleks riigihaldussüsteemi, mis on professionaalne, vastutav, ligipääsetav, esindav ja läbipaistev ning poliitilise sekkumiseta.

– Luua soodus kliima erinevate rahvusrühmade koospüsimiseks ning tagasipöördumiseks. Tagada kõigi kogukondade austamine, nende turvalisus, liikumisvabadus ja kaasatus. Mõista selgesõnaliselt hukka kõik vähemuskogukondade vastased avaldused. Menetleda jõuliselt kõiki rahvusrühmadega seotud kuriteojuhtumeid.

– Luua tingimused investeeringutele, kaubandusele ja majanduskasvule.

– Tagada täielik koostöö Endise Jugoslaavia Rahvusvahelise Kriminaaltribunaliga.

– Pidada täiel määral kinni ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonist 1244 ning süvendada dialoogi Belgradiga. Näidata üles konstruktiivset suhtumist.

Poliitilised nõuded

DEMOKRAATIA JA ÕIGUSRIIK

Ajutised omavalitsusorganid

– Tagada rahvusassamblee ja selle komisjonide, valitsuse ja omavalitsuste tõhus toimimine, sealhulgas täielik austus asjaomase kodukorra ning kõigi kogukondade õiguste ja huvide vastu.

– Suurendada rahvusassamblee järelevalvefunktsiooni ning vastutavust ja läbipaistvust assamblee sees.

– Suurendada vähemusrahvuste esindatust kõigis institutsioonides ning avalikus teenistuses kohalikul ja riigi tasandil.

– Valmistada ette ning viia läbi rahva- ja eluasemeloendus vastavalt rahvusvahelistele standarditele.

Valimised

– Korraldada vabad, õiglased ja läbipaistvad valimised. Tugevdada sõltumatut paljurahvuselist keskvalimiskomisjoni 2006. aasta valimiste õigeaegseks läbiviimiseks.

– Tagada kõigile kogukondadele piisav arv valimisjaoskondi, piisav turvalisus ja muud meetmed oma valimisõiguse kasutamiseks. Võimaldada riigi sees ümberasustatud isikutel ja pagulastel osaleda valimistel, isegi kui nende võimalused Kosovosse tagasi pöörduda on piiratud.

Avalik haldus

– Jõustada läbipaistev avalike teenistujate töölevõtmise, üleviimise, hindamise, edutamise, käitumise ja töölt vabastamise kord, mis kehtiks ka Kosovo kaitsekorpuse, politsei ja kohtusüsteemi töötajate ning finantsjuhtimise kohta.

– Parandada avalike põhiteenuste kvaliteeti ja kättesaadavust kõigile kogukondadele, aidates sellega vähendada nõudlust paralleelsete struktuuride pakutavate teenuste järele.

– Käivitada ja hoida töös poliitiliste mõjutusteta avalike teenuste koolituskeskused. Tõhustada kõrgema tasandi juhtimiskoolitust. Arendada Kosovo avaliku halduse instituut asutuseks, mis oleks võimeline pakkuma kõigile avalikele teenistujatele erialast ettevalmistust.

– Võtta vastu eriolukordade ohjamise seadus ning parandada asjaomaste Kosovo institutsioonide, sealhulgas Kosovo kaitsekorpuse toimevõimet, professionaalsust ja koordineeritust kodanikukaitse küsimustes.

– Jätkata kohaliku valitsuse reformi, võttes arvesse kõigi Kosovo kogukondade arvamusi ja huve ja eraldades selleks vastavad eelarvelised vahendid, ning suurendada haldussuutlikkust detsentraliseerimisprotsessi hõlbustamiseks.

Kohtusüsteem

– Tagada tõhusad ja erapooletud kohtud, mis oleksid poliitiliste mõjutusteta.

– Kaitsta tunnistajaid.

– Rakendada automatiseeritud kohtuasjade haldamise süsteem käsitlemata juhtumite arvu vähendamiseks eriti tsiviilõiguse valdkonnas. Tagada tsiviilkohtu otsuste täitmine.

– Täiustada, eelkõige kohtunike, prokuröride ja abipersonali juriidilist koolitust. Võtta vastu ja rakendada Kosovo õigusinstituudi seadus ning muuta instituut elujõuliseks juriidilise koolituse eest vastutavaks asutuseks.

– Tugevdada munitsipaalkohtuid ja politsei tegevust vara ebaseadusliku hõivamise, kasutamise ja ehitamise tõkestamiseks, selle eest karistamiseks ja nende küsimustega tegelemiseks.

– Tugevdada prokuratuuri, et tagada sõltumatuse ja erapooletuse põhimõtete järgimine seal.

– Arendada välja poliitilise mõjuta suutlikkus kanda vastutust justiits- ja siseküsimuste valdkondades.

Korruptsioonivastane poliitika

– Rakendada korruptsiooni tõkestamise seadus. Asutada korruptsioonivastane ametiasutus. Võtta vastu ja rakendada korruptsioonivastane kava.

INIMÕIGUSED JA VÄHEMUSTE KAITSE

– Tagada jätkuvalt erapooletu ombudsmani institutsiooni sõltumatu toimimine ja majanduslik elujõulisus ning tema soovitustega arvestamine.

– Hõlbustada ja toetada kõigi kogukondade pagulaste ja ümberasustatud isikute tagasipöördumist ning viia lõpule 2004. aasta märtsisündmuste tagajärjel kahjustatud ja hävitatud vara taastamine, sealhulgas ajaloolised ja religioossed rajatised.

– Tugevdada kogukondade ja tagasipöördumisega tegeleva ministeeriumi haldusstruktuure ja aruandlusmehhanisme. Arendada jätkuvalt kogukondade ja tagasipöördumise ühtset strateegilist raamistikku ning rakendada see, samuti arendada kohaliku tasandi mehhanisme tagasipöördujate ja olemasolevate vähemuskogukondade jätkusuutliku lõimumise hõlbustamiseks.

– Võtta vastu ja rakendada toimiv riigikeelte seadus ning luua tõhus süsteem selle rakendamise kontrollimiseks.

– Reguleerida mitteametlik asustus. Leida püsivad repatrieerimislahendused laagrites tervistkahjustavates tingimustes elavate mustlaste vähemuskogukondade ja teiste mitteametlikes keskustes elavate sisepagulaste rühmade lõimumiseks.

– Võtta vastu kultuuripärandi kaitse seadus ja luua haldusmehhanismid selle rakendamise tagamiseks.

– Võtta vastu avalik-õigusliku ringhäälingu seadus ja tsiviillaimuvastased õigusaktid. Tugevdada meedia isereguleeruvat süsteemi sõltumatu meediakomisjoni asutamise, ajakirjandusnõukogu tõhusa toimimise ja ajakirjanduskoodeksi rakendamise abil.

– Kehtestada piisav õigusraamistik valitsusvälistele organisatsioonidele ja tagada nende vaba toimimine selles.

– Lõpetada õigusaktide ja meetmete ettevalmistamine omandiõiguse, eelkõige kinnisvara omandiõiguse; valduse ning elamuna kasutatava kinnisvara ja muu kui elamuna kasutatava kinnisvara omandiõiguse kaitsmiseks ning ehitustegevuse reguleerimiseks. Ühtlustada kohaliku tasandi normid ja kehtestada mehhanismid kaubandus- ja põllumajandusomandist põhjustatud vaidluste tulemuslikuks lahendamiseks. Teadvustada üldsusele ebaseadusliku ehitustegevuse tagajärgi.

– Töötada välja ja rakendada strateegia muuhulgas elamumajandus- ja kinnisvaraameti töö jätkamiseks, eesmärgiga lahendada kõik pooleliolevad omandinõuded eluruumidele.

– Parandada alg- ja keskhariduse, kõrghariduse, kutsehariduse ning täiendõppe kvaliteeti.

– Tagada diskrimineerimisvastase seaduse tulemuslik rakendamine.

– Võtta konkreetseid meetmeid naiste vastu suunatud kõigi vägivallavormide tõkestamiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks.

PIIRKONDLIKUD KÜSIMUSED JA RAHVUSVAHELISED KOHUSTUSED

– Tugevdada piirkondlikku koostööd ja heanaaberlikke suhteid.

– Sõlmida ja rakendada vabakaubanduslepped piirkonnas ning osaleda kõigis asjakohastes piirkondlikes algatustes, eelkõige stabiilsuspakti egiidi all.

Majanduslikud nõuded

– Viia lõpule erastamine vastavalt Kosovo investeerimisagentuuri ajakavale.

– Viia lõpule selliste valdkondade nagu elektrivarustus, raudtee, kaugküte, vee- ja prügiveoteenus , avalik-õigguslike ettevõtete asutamine. Võtta edasisi ümberkorraldusmeetmeid nende juhtimise, jõudluse ja majandusliku jätkusuutlikkuse parandamiseks. Tugevdada veelgi avalike teenuste õiguslikku raamistikku ning sõltumatute reguleerivate asutuste haldussuutlikkust.

– Suurendada riigi rahandussüsteemi läbipaistvust ja jätkusuutlikkust.

– Tagada 2006. aasta eelarve vastavus keskmise tähtajaga kulude koondraamistikule.

– Määratleda ja viia ellu makromajanduslikud ja eelarveprioriteedid tihedas koostöös IMFiga.

– Parandada maksudistsipliini ning kontrollida tõhusamalt riigi kulutusi. Kehtestada riigi ja rahvusvaheliste rahaliste vahenditega seotud võimalike pettusjuhtumite ja muude rikkumiste tuvastamise, menetlemise ja edasise uurimise tõhus kord.

– Jätkata poliitilise ja õigusraamistiku väljatöötamist kaubanduse ja kaubandusega seotud põhimõtete tarbeks, tagades nende vastavuse EL ja WTO nõuetele. Kehtestada ja rakendada väliskaubandusseadus.

Euroopa standardid

– Suurendada kõigi institutsioonide haldussuutlikkust, et tõhusalt kontrollida poliitika ja õigusaktide vastavust EL nõuetele, tugevdades selleks eelkõige Euroopa suunal ühtlustamisega tegelevaid struktuure.

SISETURG

Kaupade vaba liikumine

– Töötada välja standardimise, sertifitseerimise, metroloogia, akrediteerimise ja vastavustõendamise alased õigusaktid ning luua vastav infrastruktuur, võttes arvesse vastastikust täiendavust piirkonnas.

– Rakendada sisekaubandusseadus.

Kapitali vaba liikumine

– Võtta tarvitusele usaldatavusnõuded ning tugevdada järelevalveprotsessi rahandussektoris.

Toll ja maksustamine

– Tõsta tolliasutuste suutlikkust võidelda korruptsiooni ja piiriülese kuritegevusega. Tõhustada kriminaalmenetlusosakondade tööd.

– Tagada sooduskaubandusmeetmete (päritolu) rakendamisest tulenevate kohustuste täitmine.

– Pidada kinni ettevõtjate maksustamise toimimisjuhendi põhimõtetest ning tagada uute maksumeetmete vastavus neile.

Riigihanked

– Võtta vastu ja rakendada läbi vaadatud riigihankeseadus, sealhulgas sellega seotud rakendusaktid. Kehtestada tõhus kaebuste läbivaatamise kord.

Intellektuaalomandiõigus

– Töötada välja ja rakendada intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi kaitse alased õigusaktid. Määratleda keskmise tähtajaga strateegia nende õiguste rakendamise tõhustamiseks.

Statistika

– Koostada esimene usaldusväärne (rahvamajanduse) arvepidamise statistika.

VALDKONDLIKUD TEGEVUSPÕHIMÕTTED

Tööstus ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted

– Võtta vastu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tegevuspõhimõtete keskmise tähtajaga strateegia, sealhulgas selliste ettevõtete tugiasutuse ja investeeringute edendamise asutuse loomise kohta. Jätkata Euroopa väikeettevõtluse harta rakendamist.

– Võtta vastu Kosovo tingimustele vastav finantsaruandluse üldraamistik, piirdudes rahvusvahelise raamatupidamisstandardi ja rahvusvahelise finantsaruandlusstandardi kohaldamisega üldhuve esindavatele asutustele ning kasutades täiel määral ära neljanda ja seitsmenda äriühinguõigust käsitleva direktiiviga ettenähtud erandid.

Põllumajandus ja kalandus

– Töötada välja maaelu arengu poliitika ja alustada selle ellurakendamist.

– Jätkata õigusaktide ühtlustamist EL veterinaar- ja fütosanitaarõigustikuga.

– Viia veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteem vastavusse EL nõuetega.

Keskkond

– Valmistada ette keskkonnamõju hindamist käsitlevate õigusaktide vastuvõtmine kooskõlas EL õigustikuga ning need rakendada.

– Valmistada ette põhjalik keskkonnaalane tegevuskava, mis käsitleb eelkõige rahvatervise küsimusi, eesmärgiga ühtlustada nimetatud valdkond EL õigustikuga.

– Töötada välja meetmed üldise teadlikkuse tõstmiseks keskkonnaküsimustes ning kodanikuühiskonna kaasamiseks selles valdkonnas.

Transpordipoliitika

– Rakendada Kagu-Euroopa transpordi piirkondliku tuumikvõrgu arendamise vastastikuse mõistmise memorandum, sealhulgas transpordivaatlusvõrk.

– Rakendada maanteetranspordiseadus. Võtta vastu liiklusohutusseadus ning alustada meetmete rakendamist selles valdkonnas.

– Tõsta suutlikkust transpordi planeerimise valdkonnas, et võtta vastu transpordipoliitika raamistik ning alustada selle rakendamist, sealhulgas mitmeliigilise transpordi strateegia väljatöötamine riigi ja kohalikul tasandil.

– Jätkata hooldus- ja taastustööde puhul andmepõhise varahalduse tõhustamist.

– Jätkata lennundusalaste õigusaktide ühtlustamist EL õigustikuga, pidades silmas Euroopa ühist õhuruumi.

– Arendada tsiviillennundusettevõtte tegevust Pristina lennuväljal, selle personali ja rajatisi, et tagada piisav turvalisus ning tõrgeteta ja vastutustundlik juhtimine.

Energeetika

– Alustada energiaühenduse lepingu raames võetud kohustuste täitmist. Tagada elektriettevõtte majanduslik elujõulisus ja jätkusuutlikkus, kogudes selleks tunduvalt rohkem tulu ja täiustades juhtimisstruktuuri.

Infoühiskond ja meedia

– Kujundada poliitika elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste toimimiseks ning alustada selle rakendamist, et luua stabiilne konkurentsivõimeline keskkond välisinvesteeringuteks.

Finantskontroll

– Töötada välja avaliku sektori sisefinantskontrolli strateegia, mis oleks aluseks keskmise tähtajaga soovitustele selles valdkonnas.

ÕIGUS-, VABADUS- JA TURVALISUSKÜSIMUSED

Viisad, piirikontroll, varjupaigaõigus ja ränne

– Tugevdada koostööd piirivalveasutuste vahel.

Rahapesu

– Tagada finantsteabekeskuse tõhusus rahapesuga seotud andmete kogumisel ja analüüsimisel.

Narkootikumid

– Tugevdada veelgi kohalikku suutlikkust narkootikumidega seotud uurimiste vallas.

Politsei

– Tõhustada kuritegude uurimist. Võtta vastu ja rakendada õigusaktid Kosovo politseiteenistuse loomiseks ning tugevdada selle uurimis- ja sisekontrollisuutlikkust. Tõhustada selle juhtimist.

– Tagada tulevase sisekaitseakadeemia sõltumatus ja professionaalsus.

Võitlus organiseeritud kuritegevuse ja terrorismiga

– Tugevdada veelgi Kosovo politseiteenistuse organiseeritud kuritegevuse osakonna suutlikkust kohalikul tasandil. Rakendada inimkaubanduse vastane tegevuskava.

3.2. Lühiajalised prioriteedid

Poliitilised nõuded

DEMOKRAATIA JA ÕIGUSRIIK

Avalik haldus

– Jätkata jätkusuutliku avaliku halduse reformi arvestades samas eelarvepiirangutega. Tõsta kohalike omavalitsuste suutlikkust osutada tõhusalt ja õiglaselt teenuseid oma valijaskonnale.

Kohtusüsteem

– Määratleda ja koostada kõigi praegu Kosovos kohaldatavate õiguslike allikate alusel täielik õigusaktide kogu, mis respekteeriks kõigi kogukondade õigusi ja huve.

– Töötada välja ja rakendada laiahaardeline strateegia kohtusüsteemi ja prokuratuuri sõltumatuse suurendamiseks.

– Suurendada kohtusüsteemi ja kõigi õiguskaitseasutuste haldussuutlikkust ja tõhusust. Tagada põhjaliku õigusabisüsteemi elujõulisus. Töötada välja alternatiivne vaidluste lahendamise mehhanism.

– Parandada karistussüsteemi, pöörates tähelepanu eriti turva-, kontroll-, ja haldussüsteemile ning kutseharidus- ja reintegratsioonikavadele, samuti tingimustele asutustes.

INIMÕIGUSED JA VÄHEMUSTE KAITSE

– Võtta vastu õigusaktid ning tagada toimivad mehhanismid inimõiguste ja vähemuste õiguste kaitseks vastavalt Euroopa Nõukogu soovitustele.

– Tagada vähemuskogukondade eluvõimelisus ning nende diskrimineerimisevaba osalemine ühiskonnas, võttes konkreetseid meetmeid, et tagada nende turvalisus ja liikumisvabadus ning võrdne juurdepääs avalikele ja universaalteenustele.

– Rakendada soolise võrdõiguslikkuse seadus. Tagada naiste sooline võrdõiguslikkus kõigis kehtivates õigusaktides ja tegutsemisviisides.

– Töötada välja kultuuripärandi integreeritud kaitsepoliitika. Tegeleda aktiivselt kultuuripärandi parema teadvustamisega ning austuse tekitamisega selle suhtes.

– Kindlustada avalik-õigusliku ringhäälingu roll avaliku teenuse pakkujana kõigile kogukondadele ning kõigis vastavates keeltes. Edendada ringhäälinguteenuse pakkumist vähemusrühmadele ning aidata kaasa vähemuste massiteabevahendite jätkusuutlikkusele. Tagada võrdsed tegutsemisvõimalused nii era- kui avalikele massiteabevahenditele.

– Tagada läbipaistev ja diskrimineerimisevaba ligipääs kõigile omandiga seotud dokumentidele riigi katastriametis ja selle kohalikes osakondades ning aruandlusmehhanismide toimivus.

PIIRKONDLIKUD KÜSIMUSED JA RAHVUSVAHELISED KOHUSTUSED

– Tõhustada veelgi piirkondlikku ja rahvusvahelist koostööd õiguskaitse valdkonnas, sealhulgas kahtlusaluste ja süüdimõistetute üleandmise ja kohtute vastastikuse õigusalase abi osas.

Majanduslikud nõuded

– Valmistada pind ette laenude ja võlahaldussuutlikkuse väljaarendamiseks.

– Uurida välisinvesteeringute ligimeelitamiseks võimalikke tagatiste mehhanisme, eelkõige koostöös Mitmepoolse Investeeringute Tagamise Agentuuriga.

– Täiustada maksukorraldussüsteemi ning tõsta maksuameti suutlikkust maksutulusid suurendada.

– Arendada välja paindlik sotsiaalpoliitika tööhõive ja sotsiaalse sidususe edendamiseks ning tegeleda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse küsimustega.

– Arendada pangandussektori võimet pakkuda konkurentsivõimelisi pangateenuseid ja pikaajalist rahastamist. Tagada usaldusväärne ja tõhus panganduse, kindlustuse ja pensionikindlustuse järelevalve.

– Edendada keskmise tähtajaga arengustrateegia ja -kava formuleerimist, mis on seotud valdkondlike strateegiatega, arvestab vaesuse vähendamise vajadusega ning vastab keskmise tähtajaga kulude raamistikule ja avaliku sektori investeerimisprogrammile.

Euroopa standardid

SISETURG

Kaupade vaba liikumine

– Jätkata uuel ja üldisel lähenemisviisil ning vanal lähenemisviisil põhinevate direktiivide üle võtmist.

– Jätkata Euroopa standardite ülevõtmist.

– Luua turujärelevalvestruktuur.

Toll ja maksustamine

– Jätkata tolli ja maksustamist käsitlevate õigusaktide ühtlustamist ühenduse õigustikuga ning suurendada veelgi haldussuutlikkust, et rakendada õigusaktid ning võidelda korruptsiooni, piiriülese kuritegevuse ja maksudest hoidumisega.

Riigihanked

– Tagada riigihanke eeskirjade järgimine tellijate ja kõigi tasandite asutuste poolt, töötades selleks välja vahendid, pakkudes koolitust ning tõhustades haldussuutlikkust.

Intellektuaalomandiõigus

– Tõhustada jätkuvalt intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi õiguste jõustamist kooskõlas keskmise tähtajaga strateegiaga.

Statistika

– Teha täiendavaid jõupingutusi usaldusväärse statistikasüsteemi loomiseks.

VALDKONDLIKUD TEGEVUSPÕHIMÕTTED

Tööstus ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted

– Jätkata Euroopa väikeettevõtluse harta ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete keskmise tähtajaga strateegia rakendamist.

– Jätkata järkjärgulist äriühinguõiguse, sealhulgas finantsaruandluse standardite ühtlustamist.

Põllumajandus ja kalandus

– Töötada välja poliitika ja õigusraamistik elujõulise maareformi toetamiseks. Toetada põllumajandusmaa kaitsmist kavandamata linnaarenduse eest.

– Võtta meetmeid lammaste ja kitsede identifitseerimiseks ja nende liikumise registreerimiseks.

– Valmistada ette programm toiduainetööstuse ajakohastamiseks. Võtta meetmeid omamaise taimekasvatuse tõhusa kontrollimise tagamiseks, eelkõige taimede puhul, millele kehtivad EL erinõuded.

Keskkond

– Võtta vastu ja rakendada keskkonnaalane tegevuskava, et ühtlustada see valdkond EL õigustikuga..

– Rakendada meetmed ja toetada tegevust üldise teadlikkuse tõstmiseks keskkonnaküsimustes ning kodanikuühiskonna kaasamiseks selles valdkonnas.

Transpordipoliitika

– Jätkata Kagu-Euroopa transpordi piirkondliku tuumikvõrgu arendamist käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi.

Energeetika

– Töötada välja õigusraamistik partnerlussuhete edendamiseks avaliku ja erasektori vahel ning segainvesteeringute soodustamiseks energiasektorisse vastavalt investeeringutealase uuringu järeldustele.

Infoühiskond ja meedia

– Rakendada elektroonilisi sidevõrke ja teenuseid käsitlevad õigusaktid ning tugevdada sõltumatu reguleeriva asutuse positsiooni.

Finantskontroll

– Rahandusministeeriumi koordineerimisel ning ühtsete õigusaktide ja piisava haldussuutlikkuse abil töötada välja ja rakendada detsentraliseeritud juhtimisvastutuse ja sõltumatu siseauditi põhimõtted kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud standardite ja EL heade tavadega.

– Suurendada juhtiva audiitorasutuse toimevõimet ning talitluslikku ja majanduslikku sõltumatust.

ÕIGUS-, VABADUS- JA TURVALISUSKÜSIMUSED

Narkootikumid

– Töötada välja ja rakendada õigusaktid ja tõhusad strateegiad uimastiäri ja uimastite kuritarvitamise vastu.

Võitlus organiseeritud kuritegevuse ja terrorismiga

– Töötada välja ja rakendada põhjalik strateegia võitluseks organiseeritud kuritegevuse, finantskuritegevuse ja terrorismiga. Suurendada kohalikku suutlikkust menetleda organiseeritud kuritegevust. Tõsta õigussüsteemi suutlikkust tuua kohtusse ja kohtulikult arutada organiseeritud ja finantskuritegevuse juhtumeid.

– Töötada välja relvade kogumise strateegia, viia lõpule väikerelvi käsitlevate õigusaktide väljatöötamine ning jõustada need.